

Nro. 52.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Decembernek 27-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

Nagy Britannia.

A napnyugoti Indiában, Madaraspaton, vagy Madras várossában lévő Gubernator, St. Georg várából, ebben az esztendőben, Jun 22-kén és Apr. 12 kén, olyan értelmű leveleket küldett Londonba, hogy a' V. Admirál Rainiernek Mártziusnak 27-kén és Apr. 12-kén ebben az esztendőben irt tudósításai szerént, már abban az időben, az Angliai truppok, gyenge lévén a' Hollándiai erő, napkeleti Indiában, Amboina Banda, és Molukkiai minden más szigeteket, egészen a' Ternate szigetéig mind meg szállották vala, a' melly annyival is inkább nevezetes történet, hogy az Angliai truppoknak azon szerentséjek, minden vesztsége

ken kívül esett-meg. *Amboina* szigete Febr. 16-kán, *Banda* pedig minden hozzá tartozandó várossaival egyetemben, Mart. 8 kán adták-fel magokat Capitulatzió mellett. E' mellett, a' *Madras* beli Gubernator az iránt is tudósítást küldett *Londonba*; hogy az *Indiai* partokon lévő kikötő helyek, olyan kemény állapotba tétettettek, hogy a' Hollándusoknak oda való bé-ütésektől semmit sem lehet tartani. Admirál *Rainier Amboinában* 81,112, Imp. tallérokat, és 515,940 font szekfüveket; *Bandában* pedig 66,675 Imp. tallérokat, és 84,777 font szeretsen diókat, megint 19587 font szeretsen dió virágokat talált.

Tsupán az *Amboinai* és néhány szomszéd szigetekben, mintegy 500000 szeretsen dió termő fák vóltanak, a' mellyek esztendőnként egy millió font gyümöltsöt és virágot termettek, és a' melylyekből, a' borsot, és fahéját hozzá számlalván, 8 millió forintot vették bé esztendőnként az Európai Birodalmakban, azon kívül, a' mit *Indiában*, *Chinában* és *Jápanban* el adtak.

Némelly levelek azt hirlelik, hogy az *Irlándiai* fel-támodásnak, egyedül a' vallás iránt való kotzodás lett vólna a' fő oka, de már ott is a' tsendesség majd lábra áll. — Az *Angliai* soldokon vitézkedő, és mintegy 3000 Emigránsokból álló katonaság *Portugallia* felé készül menni, nem külömben a' *Korsika* szigetiben vólt 7000 emberekből álló Anglus seregek is arra felé akarják, venni a' magok uttyokat, a' kik ottan a' *Portugalliai* soldon tartattatván, *Portugalliát* a' Spanyoloknak oda való bé-ütések ellen fogják mególtalmazni.

Anglus Admirál *Rainier*, minekutánna *Amboina* és *Banda* szigetei meg-vétettének vólna, egy kemény osztáljal *Batavia* felé vette az úttyát, *Batavia* lévén-még egyedül a' Hollándusok birtokokban, hogy azt is töllek el-vehesse. — A' Parlamentum ülése *Londonban* Nov. 28-kán kezdetett-el újra. — *Neu-Yorkból* írják, hogy a' *Washington*

helyyibe választatandó személy felett, nagy lárma támadott volna.

Pitt Minister, a' Status jövedelme, financiája iránt készített újj planumát, Decembernek első napján adván elé az *Angliai* igazgatok gyűlésekben, azon planumnak olyan szerentsés ki-menetele lett, hogy annak, 3 órák alatt, 3 milliókról irták alá a' magok neveiket, és hogy a' Status mostani szüksége ki-potoltassék, a' melylyet *Pitt* Minister 18 milliómokra vetett, már semmit nem kételkednek a' felől, hogy a' tsak most említett summa iránt, 24 órák alatt elegendő *Subscribensek* ne találtassanak, a' kik a' Statusnak költsönbe pénzt adjanak.

Frantzia Ország.

Lord *Malmesbury* a' Frantzia Országon kívül lévő dolgokat folytató Minister *Delacroixnak*, ismét ezen ide alább meg-irt újj *Notát* adta által:

Minekutánna a' *Londoni* udvar azon történet iránt tudósított volna, a' melly az ő parantolatjából, a' Frantzia Orzági külső dolgokat folytató Ministernek általam által-adatott memorialis iránt magát elé adta vala, a' *Londoni* udvar is úgy találta hogy az általam adattatott feleletekhez, mellyeket a' Directorium a' *Londoni* udvarral is közölni kívánt, semmit se kellett hozzá tenni; erre való nézve én (Lord *Malmesbury*), a' Fr. Directoriumnak azon fundamentomos állatás, *Principium* iránt való velekedése ki-jelentését, mellyet a' *Londoni* udvar, a' maga részéről, a' békességbeli szerződésnek fundamentumául, bássissául, kívánt vala fel-adni, annyival is inkább nagyon várom, hogy annak el-fogadása, a' békességbeli szerződésnek mentől hamarább tökéletességre való menetelére leg hasznasóbb, és hatatosóbb eszköz lenne, és hogy az, olly sok Nemzetek' boldogságának fundamentumául lehetne. — Erre való nézve, a' Fr. Directoriumtól az iránt

nyerendő egyenes válasz ki-vétele felöll vettem parantsoltatot, hogy a' *Londoni* udvar által javasoltatott fundamentumos állatást, principiumat, akarjaé a' Fr. Directorium el-fogadni, vagy azt meg-változtatni, vagy pedig helyette egy olyan más principiumat akar fel-venni, a' melly a' fennebb említett tzélnak el-érésére szolgál? — A' melly *Notájára* Lord *Malmesburynak*, *Charles Delacroix* által ezen felelet adattatott: A' végre hajtó Directorium olyan meg-jegyzéssel való parantsolatot adott nékem, hogy *Brumairnak* 5-kén és 22-kén (Oct. 26-kán, és Nov. 12-kén) ki-adatott feleletek, a' *Compensatio* beli fundamentum, vagy principium meg-esmérését magokban foglalván, én nevemet alább meg-irt személj, hogy az ezen punctum iránt továbbra való vetélkedésnek útja bé-vágottassék, a' Directorium neviben, az az iránt való formalis meg-határozását ezennel ki-jelentsem, és egyfzersmind Lord *Malmesburytól* még egyfzer az iránt való egyenes feleletet várjak, hogy a' *Brumairnak* 22-kén (Nov. 12-kén) fel-adást, javaslást, el-fogadjaé? a' melly tsak ebből áll: „Nevemet alább meg-irt személjnek, a' végre hajtó Directorium azt parantsolta, hogy a' költsönös *Compensatió*nak mentől hamarább lehető és kegyelmed által név szerént ki-jelentetendő tárgyaira nézve, kegyelmedet invitáljam.” Mellyre Lord *Malmesbury* rövideden tsak azt válaszolta, hogy a' *Delacroix* ezen *Notáját* is, mig arra feleletet adhatna, a' maga udvarával, az iránta való parantsolat nyérése végett, mentől hamarább lehet közölni fogja.

A' *Nápolyi* Minister Hertzeg *Bellmonte Pignatellinek*, a' Fr. Directoriumnál, Nov. 30-kán adattatott közönséges audientzia, a' melly alkalmatossággal azt adta-fel, hogy a' *Siciliai* Király Ö Felsége a' Fr. Directoriumat betsülletben tartja, és hogy vele barátságban kíván élni, a' ki-nek beszédire Praesident *Barrás* adott feleletet.

Toulonból Nov. 21-kén azt irják, hogy egy Spanyol flotta 5 linéa hajókkal és 3 fregattakkal

abban az időben szándékozott volna útra eredni, és hogy az Anglusok flottája *Elva* szigetnél *Porto Ferrájonál* lett volna még akkor. — Admirál *Martin*, *Toulonból Rochfortba* indúlt-el; a' *Touloni* kisdéd Frantzia eskadré iránt pedig úgy vélekednek, hogy az, *Konstantzinápólyba* menni, határozott volna meg. — A' *Svéciai* Király országlása szerentséltetése végett, a' Fr. Directorium *Pichegrüt* küldötte *Stockholm*ba.

Batáviai Respublika.

A' *Batáviai* Nemzeti Gyűllés, Dec. 5-kén, az ugyan azon hónap 2-kán való végzése szerint, egy 6 személjeből álló Commissiót, a' mellynek tagjai nagyobb részint az *Egyesség* mellett tartanak, a' végre nevezett-ki, hogy az, a' 9 provintziák' adosságai, jövedelmei, finantziája egyesítése iránt olyan módot keresne-fel, a' melly által a' *Batáviai* Respublika, mind a' belső, mind pedig a' külső *Souverainitássa* és a' finantziájára nézve, tökéletesen egyesíthetnék, és az iránt a' Nemzeti Gyűllést tudósittaná. Ebből már némelleyek azal kezdettének magoknak hízelnedni, hogy az által az Ország hatalma, ereje nagyobb tökéletességre menvén, annak az Európa közönséges dolgába is nagy bé folyása fogna lenni. Ezen mostan említett Commissió tagjaivá pedig ezek nevezettének-ki u. m. de *Casteele*, de *Bos*, *Hartog*, de *Becveren*, *Schimmelpennink*, és *Brene* Repraesentansok, a' kik a' Nemzeti Gyűllésből kikelvén, a' magok munkájokhoz még az nap hozzá kezdettének.

A' *Hágaiak* úgy vélekednek, hogy azok a' hajók, a' mellyek a' Batávosok kikötő helyekben el-tartoztatván, a' rajtok lévő portékák, az Angliai productumoknak oda való bé-vitelek megtiltattatások végett nem rakattathattanak ki, rövid idő alatt szabadon fognak botsáttatni. — A' Nemzeti Gyűllésnek Dec. 5-kén tartatott ülésében végtére az adattatott-fel, hogy Gen. *Bou*

naparte, Olaszországban leg közelebbbről minémü győzedelmet nyert.

I. Olaszország.

Az *Olasz Ország*i történekek iránt, mostanában a' hivatalbéli tudósítások mind halgatnak, a' közönseges levelek pedig irántok azt hirtelik, hogy Feldmarschal *Wurmser*, nevezetesen egy *Insbrucki* Dec. 14 kén költ levél szerént, a' Frantziák által Nov. 30-kán el-foglaltatott *Légnagói* Velentzei várat, a' melly az *Etsch* vize mellett, *Véronán* aloll, mint egy 4 oránnyira vagyon, a' Frantziák-tól meg-vévén, a' benne találtatott őrizetnek egy részét el-fogta, nagyobb részét pedig le-aprítottatta, és a' mellett 40 szekereket, mindenféle munitziokkal meg-rakva, 500 szarvas marhákat és 300 sertéseket nyert volna prédába. — A' *Roveredoi* Dec. 12-kén irt levelek szerént, a' Gen. *Alvintzi* alatt lévő Cs. tábor, még addig *Padua* *Bassano*, és *Primolano* között fekütt, a' melly által *Friaul* felöll, *Coneglianon* és *Trevison* keresztül, a' *Padua* felé való *Communicatió* keményebb lábra vagyon állittatva. — A' Császáriak *Paduában* 15000-rén, *Vincenzában* pedig 10000-ren vagynak. — Cs. Generál *Poselmino* felöll *Insbruckból* azt irják, hogy *Vincenzában* rothasztó hidegben meghólt volna. — *Roveredóban* Dec. elein a' Császári Generálok hadi tanátsot tartván, azt határozták-meg, hogy török szakad, *Mántuát* az ostron alóll szabadittsák-fel, némelley levelek pedig igaznak lenni hirtelik a' Feldmarschal *Wurmser* *Mántuából* Nov. 23. és 25-kén való ki-ütéseit, a' melly alkalmazással 3. 4. hónapra ismét elegendő eleséget takarított-bé a' várba. — Gen. *Bounaparte* Dec. 6-káig mind *Májlandban* vólt, a' Frantzia Respublika követe *Clarke* onnan *Béts* felé való el-indulásáról pedig a' *Májlandiak* semmit nem tudnak.

A' közönseges levelek hirtelik azt is, hogy Gen. *Alvintzi* a' maga táborát szorossabban öszve húzván, naponként mind több több erősséget nyer

magának, a' mellyet a' *Tirolisi* nép fegyverbe való öltözete, még annyival inkább keményebbé tészen. — Hogy a' Császári vitézek *Alanál* és *Roveredónál* magokat békezdették sántzolni, ebből némelly *Tyrolisi* levelek azt kezdetek hirtelni, hogy a' fegyverfzűnéshez nagyobb reménységgel lehetne lenni, mintsem valamelly történhető tsatához; de helyesebben láttatnak azok vélekedni, a' kik azt tartják, hogy míg a' *Mántua* sorsa meg nem határozodik, addig fegyverfzűnés nem lészzen. —

Austriai Belgium.

Itten még mindenütt nagy nyughatatlanság vagyon a' nép között, nevezetesen pedig *Löven* és *Wavera* között, holott a' nép egynéhány versben öszve gyűlvén a' fel-támodás végett, a' szabadság fáját sok helyeken töstől ki-vagdalta. — A' béketelenek gyűlések közül egyikbe vólt a' híres *Carl Loupeigne*. — A' Klastromokat az egész Provintziában még mind fosztyák üressittik, melyekben vólt szerzetesek közül némellyek, az ellen azért költenek-ki, hogy ők az ifjúság felnevelésében foglalatoskodtanak, de minden tseledetek hijába való vólt. A' *Löveni* Caputzinusok leg keményebben tartották magokat a' kiknek *Guardianjok*, a' Klastromból való ki-menetele után, az úttza közepin azt kiáltotta: Az ég a' tanubizonyságom, hogy az én vólt lak helyemből erőszak tétel által kellett ki-jönem, és hogy mind én, mind pedig az én társaim úgy akartunk meghalni, mint Caputzinusok.

II. Olasz Ország.

Még tsak képzelni sem lehet nagyobb törvénytelséget képzelni, mint a' mineműet a' Frantziák *Lombardiában* 's több Olasz Országi tartományokban végbe visznek. Meg nem elégedven azzal, hogy annak városait, 's faluit el pusztittyák, ifjú lakosait erőszakosan fegyverbe öltöztetik, és a'

tsatákban mindenkor a' leg súlyosabb helyekre állítván el vesztegetik: a' tsendességben élt, és idvességes képzelődésekkel foglalatoskodó szerzetes rendeket is el kezdték már háborgatni. — A' múlt *Novemb. 25-ik* napján egy kemény parantsolatot tétetett közönségesse az egészlen Frantzia kaptára üttetett Maylandi fő kórmányszék, melly által mind a' két nemű szerzeteseknek meg tiltatik a' szerzetes életre magokat szánt ifjuságnak abba való bé vétetése, elsőben egynéhány hólnapi tömlötzre, annakutánna pedig keményebb büntetésre is. — Ennekfelette minden szerzetes Rendeknek fejeik köteleztetnek a' klastromaikban lévő novitiusoknak szamát fel adni, kiváltképen valómádon azokat, a' kik még professiót nem tettek.

Német Ország.

Manheimből Dec. 12-kén. A' Frantziák újra fegyverszünésbeli békességre kívánván menni *Károly* Hertzeggel, arra ő Hertzogsége tsak az alatt a' fel-tétel alatt akart lépni, hogyha a' Frantziák a' *Rénus* vize jobb partyáról mind el-takarodnak.

A' *Kéhlkopf* nevezetű sántz meg-vételekor, a' *Sztáray* vitézei 2000 Frantziákat rész szerént levagdaltanak, rész szerént pedig a' *Rénusba* szöktettenek, a' kik mind belé fúltanak.

Kolonia és *Jülich* tájjékán a' tolvajok igen nagyon meg-szaporodtanak, kiknek bándajokat 1200 emberekből állani hirtelik, kik közül 40-nen fejül, még egynéhányon fogattattanak-el. — *Kostalcarba* egy pintzében 4000 flinták, és ezeken kívül más egyéb fegyverek, és egy rakás templombeli edények találtatván, annak örzője *Achenbe* vitetett fokságra. — A' fennebb irt tolvajokról az a' hir, hogy minnyájan fel-vagynak fegyverkezve.

A' Frantziák által, a' *Ménus* mellett lévő *Frankfurtból* el-vitetett kezesek Decemb. 12-kén és 13-kán vissza érkeztenek. — A' *Selz* mellyekiről

azt írják, hogy a' Frantziák *Alzei* háta megett egy órányira vólnának le-telepedve, a' kiknek számokra, mind *Alzei* várossának, mind pedig az ott körül bé lévő tartománynak, mindenféle életre tartozó dolgokat felesen kelletik adni, és ámbár a' tájjékán nagy lett légyen is márha dögi, még is a' Frantziák 1500 szarvas marhákat kívántanak magoknak adattatni, kik közül a' katonák nagyon kezdettenek el-szökdösni. — A' *Rénus* alsó mellyékiről azt írják, hogy a' Frantziák a' *Neuvidi* hid sántzából magokat vissza húzván, abban 1 tiztyeket és 20 köz embereibet hagyták vólna magoktól hátra. — Ezen levél hirteli azt is, hogy a' Frantziák *Mühlheimat* is el-akarnák hagyni.

A' Dec. 16-kán irt levelek szerént, a' *Rénus* felső mellyékin, a' fegyverfzünésről még tsak álmodni sem mernek, *Kéhl* várát az Austriai vitézek még mind erőssen lödözik. — Hogy a' Frantziák a' *Hünningeni* hid sántzából ki-húzták vólna magokat, arról mind a' hivatalbeli, mind pedig a' hitelesebb tudósittások halgatnak, ellenben pedig azt hirtelik, hogy a' meg-halálozott Fr. Gen. *Abbatucci* helyett, a' *Hünningi* hid sántza kommandirozását Gen. *Eice* vette vólna a' kezihez. — A' *Kaltenherbergi* Dec. 12-dikén költ levelek szerént, a' Csaszáriak nemtsak *Hünningen* várát, hanem a' hid sántzát is éjjel nappal ágyúzzák,

Orosz Birodalom.

Néhai II. *Katalin* halála későre való meg tudásának oka ez, hogy a' *Pétersburgi* udvar, szokása szerént, a' meg holt uralkodó Fejedelmeknek halálok után, egynéhány napokig semmi postákat ki nem botsáttatnak az Ország hatarán túl, ne hogy az ott lévő Európai követek előbb ki hirdessék azt, mint sem maga a' *Pétersburgi* udvar arról maga jelentést tétetne. — *Riga* Lieflandjának fő várasa és kikötő helye II. *Katalin* halála után mingyárt mind a' szárazon, mind a' vígén bé záratott.

Egy közönséges, de hitelt érdemlő levél ezt tészi okaúl ezen nagy Fejedelem Asszony hirtelen történt halálának, hogy a' lábainak daganatját kemény orvosságok által akarta el oszlatni, melyekkel való gyakor élésből kólika, 's végtére gutta ütés és hirtelen halál következtek.

Ditsőséges életének utolsó tikkelyét is sok jeles tetteivel tette emlékezetessé, számos fő hadi tiszteket fellyebb való tiztségre emelvén, sokaknak ritka érdemeit számos jobbágyoknak ajándékozásával meg jutalmaztatván. — *Archarow Iván, Rautenfeld Iván, Chrustzow Alekszi, Bulgakow Szergyei, Sitnew Miklós, Nekludow Szergyei, Horváth József, Gr. Kasztrolatzerda Jakow* Generál-Majorokat, Generál-Lajtinántokká. — *Vladitsin Iván, Serfznew Iván, Tsirkow Miklós, Csemodanow Péter, Tarfzukow Ardalin, Velikopolfszky Jermolai, Glazow Pavol, Kvasnin Szamarin Sándor, Gedeonow Mihály, Hertzeg Obolenszky Péter, Hertz. Volchonszky Miklós, Hertz. Bolgorukow Pavol, Merlin Jakow, és Wairauch Jakow* Brigadiros Generálisokat, Generál-Majórokká. — *Kozlow Todor, Zserebtzow Mihály, Bolotnikow Aleksey, Tekutyev Aleksey, Martinow Andriy, Holovatiy Anton, Lyituszow Waszil, Wiszotzky Nikita, Hertz. Volchonszky Demeter, Gr. Tolsztoi Demitri, és Gr. Lanzseron* Obestereket Brigadiros Generálisokká. — *Ivanow Iván, Vildin Iván, Ambrazantzow Miklos* Obristlajtinántokat Obesterekké. — *Nelyidow Vaszily, Bibikow Mihály, Kuzymin Vaszily, Apetskin Havrilo, Pitsugin Péter, és Arantsejew Alekszi* Fő Strázsamestereket Obristlajtinántokká. — *Rtisew Sándor, Rizvoi Demeter, Tutskow Szergyei, Szekerin Jermolaj, Kyrgyumow Antal, Martyanow Makszin, Buligin Demeter, és Tararikin Artemij* Kapitányókat Fő Strázsamesterekké. — *Verestsagin Miklós, Kirszanow Aleksey, és Mamantow Evsztafi* Artillérie-Obestereket Generálisokká. — *Balananilin Jegor* Inzsinör Oberstert Generálissá. — *Tomilow Jakow* Inzsinör Obristlajtinántot Obersterré. — *Tutskow Alekszi* Inzsinör Fő Strázsamestert Obristlaj-

tinántá — végre *Obolyaninow Péter* Inzsinör Kapitányt Fő Strázsamesterré tenni méltóztatta.

A' következő érdemes hadi és polgári tiszteknek számos jobbágyokat ajándékozott. — *Vaszilyevits Gudovits Iván* Feldmarsalnak 1884; *Paszik Bogdanovits Péter* F. Marsalnak 1889; *Durnow Dimitrievits Miklós* F. Marsalnak 1828; *Archarow Péterovits Miklós* F. Marsalnak 1149. — Hertz. *Galitzin Szergyen* Feldmarsal-Lajtinántnak 1805; *Livanidow* F. M. Lajtinántnak 1028; *Zlotnitzky* F. M. Lajtinántnak 1006 jobbágyokat. — Báró *Ostermann* Cs. belső Tanátsosnak 2169-et; *Tormaszow* Generál-Majórnak 892-öt; *Rachmanow Havrilo* Generál-Majórnak 869-et; *Torszukow* Cs. testörző seregbeli Fő Strázsamesternek 628-at; *Veressagin* Miklós Artilléria Obersternek 534-et; *Mansurow* Bóris Obersternek 344-et; Hertz. *Zamorshky* hajóseregbeli Kapitánynak 936-ot; *Iszkra* udvari Tanátsosnak 1490-et; néhai *Nemir* Úr özvegyének 429-et; néhai *Ofzkirka* özvegyének és fiainak 617-et; Utóllýára *Rikman Iván* Status Tanátsosnak 32 Kurlandiai paraszt familiát.

Háborus Környüállások.

A' mint a' *Stuttgardi* Dec. 13-kán irt levelek hirlelik *Kéhlnél* ezen hónapnak 11-kén és 13-kán is kemény ágyúzás volt; *Hünningennél* is az ágyúk menydörgései újra el-kezdettettek. — A' Frantziák a' minémü szorongattatások közé *Neuwidnél* estenek vala, *Kéhlnél* is ahoz hasonló találta őket mivel a' *Rénus* vizén lévő kemény zaj miatt, a' magok hajon álló hidjaikat el-kellettén egy más-tól szedni, azt azon viznek bal partyára szállították által, a' mellyből a' következett, hogy már a' *Rénus* vize jobb partyára semmi Communicatiojok nintsen, az álló hidjakot is, az Austriai vitézek öszve lövöldözvén. — A' *Rastadti* Dec. 13-kán költ levelek szérint, a' Frantziák a' *Kéhli* erőssegeiket rövid idő alatt el fogják vesztetni, mivel már *Strafsburg* felé is semmi Communica-

tiójok nem lévén, a' magok szükségeken, onnan semmi segedelmet nem várhatnak. A' Császári tábor bál szárnya, *Kéhl* előtt ismét újra elé nyomulván, azon akalmatossággal a' *Sztáray* regimentje is vallott ugyan egy kevés kárt, de a' Frantziák még több embereiket veszítették-el.

A' tsata piatzok körül, annak kezdett hirt futamodni, hogy a' fegyver szünésre, immár mind a' két hadakozó felek rájja állottanak volna, sőt a' mi több, még az iránta való fel-tételeket is hirdetni kezdték, de még az iránt semmi hivatalbéli tudósítást nem láthatván, az egész fegyverszünésbéli békességet, csak tsapa hirnek lehet tartani. — A' *Rénus* alsó mellyékin való tsata piatzon, az óltától fogva mind tsendesség vagyon, hogy a' Frantziák a' *Neuwidi* hid sántzaiból, magokat vissza húzták, és némelly környülállásokból úgy kezdettenek velekedni, hogy az ott körül bé lévő Truppok, téli kvártéljba akarnának szállami. A' Báro *Vernek* fő kvártélja, a' melly Dec. 7-kétől fogva *Hochenburgba* vólt, az a' hire, hogy *Vetzlárba* fogna által bétetni, a' kinek trupjai közül többnyire, nevezetesen pedig a' lovasság, a' *Sieg* vize mellől, a' *Lánus* vize felé kezdette magát vonni.

A' *Kéhli* posta ház felett Dec. 11-kén kemény tsata vólt, mellyről bővebben a' jövő posta napon.

Elegyes Dolgok.

A' *Svéciai* ifjú Király az *Armfelt* processusában elegyedett, 's e' miatt külömbkülömbféle büntetésre itiltetett személyek közül soknak kegyelmet adott. — (*Armfelt* azzal vádoltatott, hogy a' *Svéciai Finnlandiát* is a' *Pétervári* udvar kezébe akarta jádzottatni, ennekelőtte három esztendővel). — A' *Párisban* mulatott *Genevai* követnek, 's vele együtt három *Genevai* polgároknak megizente a' Directorium, hogy 24 óra alatt onnan ki takarodjanak. — *De la Pace* Spanyól első Mi-

nister javaslására egy Ingenieur-Corps fog fel állítatni *Madridban*, a' mellybe fel vétetendő ifjak a' theoretica és practica astronomiában, 's annak a' geografiára és tengeri hajókazásra való alkalmaztatásában ingyen fognak taníttatni, tápláltatni, és ruháztatni. Ezen új institutumba fel vétetett ifjak Novemb. 1-ső napján mutattattak bé a' Fels. Királynak. — *Solano* Spanyol Generális, a' ki a' múlt táborozásban a' *Moró* armádiájánál volonteroskodott, a' Király parantsolatjára a' *Gibraltár* alatt lévő Spanyol armádiához ment, és a' mint hallatik, ő fogja azt kormányozni. — A' *Persiai* Birodalomból, magára nézve kedvetlen hireket vett a' Fényes Porta. — *Stanislaus Augustus* vólt Lengyel Király még most is *Grodnában* múlat, és minekutánna a' világi szerentsének változandóságát magán is tapasztalta volna, egész idejét olvasásban tölti, 's a' mellett még most is friss, elevén, 's maga sorsával meg elégedő. — Reá illik a' *Római* ékesen szóllás mesterség attyának *Cicerónak* ama szép mondása: „*Studia adolescentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, in adversis solatium praebent, pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur.* — Nem igaz, hogy a' *Mechliniai* Érsek közönségessé tetett páfztori levelében a' Fr. kormányfzéknek való engedelmességre, és hivségre intette volna az *A. Belgiumi* papságot, és lakosokat. — *Svéciában* minden idegen nyelven tartatni szokott közönséges játékok meg tiltattak. — *Frantzia* Országának sokkal több törvénye vagyon, mint sem kellene, és az úgy nevezett *Longneville* palotának minden szóbai dugva vagynak a' három Nemzeti Gyűlésnek decretumaival, úgy annyira, hogy azon nagy epület alá egynéhány helyen támasz oszlopokat kellett rakni. — A' mostani nemzeti Archivarius *Camus* minap a' már Conventek által hozatott decretumoknak classificatióját, és registrumát kívánván *Prault* könyvárostól, ekként felelt ez nékie: „Két millió és egynéhány 100 ezer nyomtatott törvényeink vagynak, nyomtatlanak pedig

18000, és a' mit kívánsz töllem, a' még szinét sem látta a' könyvnyomtató sajtónak." Ebből ki tettik, hogy noha a' Frantzia Respublika még egészen fundálva nintsen, még is már is tsak nem négy millió törvénye vagyon, a' mennyi az egész Európai, Asiai, Afrikai és Amériikai Birodalmaknak nintsen.

A' Frantzia Országi tolvajság, hogy még meg nem akadályoztathatott, bizonyása annak egy *Párisi* Dec. 7-kén irt levél, a' mellyben ezen történet iratott-le: *Párisban* egy gazdag kereskedőnek othan nem létiben, valami idegen emberek egy ládát vivén a' házához, a' kereskedő tselédjei azt gondolták, hogy azon ládában portékák vólnának rakattatva, haza érkeztvén pedig a' kereskedő, annak kisdéd kútyája, a' láda körül járván útgatni kezd, mellyre a' kereskedő gyanúba esvén, a' házához vitetett ládát a' fő strása, vagy vigyázó házhoz viteteti holott a' Politzei Commissariusok jelen létebben fel-bontattatván, abban egy embert találtak, a' ki a' ládát belőlről, ha tettzet ki-nyithatta, és ha tettzet bé-zárhatta vólna, ki is kérdőre vonattatván a' magatselekedetéért, meg-vallotta, hogy ő a' tolvajok kompániájából való, és azonnal őrizet alá vetettetett.

A' had folytatására *Pitt* által kívántatott 18 milliómokra Dec. 5-kén már tellyes számmal subscribáltak, sőt e' felett még annyin jelentenek meg a' subscribensek, hogy azok az ő nagy számból álló gyülesek miatt minnyájan még nem is subscribalhattak. — A' Lord *Malmesbury* Secretarius-sa *Ellis* Dec. 6-kán indúlt vissza *Londolból*, *Párisba* a' kezibe adatott Instructióval. — A' *China* öreg Császár az országlást a' maga 15 dik fyának *Kien-Longnak* adta által, a' ki azzal együtt *Ho Hing* nevet nyert magának.

Magyar Ország.

Eger vidékéről Dec. 12-kén. A' melly tudótás a' múlt szüret előtt a' márvány kö hordó felöll a' *Magyar Kurirba* tétetett vala a' fa hordóknak mindenfelé, kivált pedig *Miskóltzon* szük és drága vólta, figyelmezökké tett árra némelly szöllös és boros gazdákat, úgy hogy tudakozódván iránta, kivált a' felöll kívántak tudósittatni, hogy vallyon mennyiben kerülhetne azon örökös kö hordó? melly aránt tehát most mindenek, annak találójának hiteles ígérete 's ajánlása mellett az iránt biztattatnak, hogy az olyan hordó, mivel sem kerül többbe a' fa hordók mostani aránál, a' maga nagyságához képest.

Hogy pedig többet is írjunk ezen mesterről: Mester ez nemtsak *Egerben*, hanem *Budán* is, a' hol a' néhai nagy emlékezetű Palatinusnak *Budai* vár alatt lévő kertjében, egy múlató Háznak a' fedelét, olyan fekete kö táblákkal fedette bé, mellyekkel a' külső nemzetek ditsekedtek eddig, mint magok találmányával, 's lakó földjök különös ajándékával; a' minthogy az efféléknek Hazánkban ez előtt hire sem hallatott: most pedig ezen mester illyen kö Bánya helyeket keresvén, talált is több helyeken, de tsak ugyan a' leg jobbat *Ns. Borsod Vármegyéből* állítja elé, és van készen nálla helybe több ezer másánál. Minden quadrat öl fedélre két mása kívántatik, másája 30 garas helybe; és a' ki illyen fedő kövekkel él, az minden században minden quadrat öl után öt R. forintokat 25 1/2 xrokat nyer meg a' maga fedőlékjére tejendő költségben, 's következésképen annyival-többet költ a' ki azzal nem él, a' rendszer számvetés szerént, a' mint ezt ezen fedőléknek találója kész meg mutatni, ahozképest ezzel is az egész Hazának szolgálataját ajánlja.

A' fent említett alkalmatossággal a' hörtsögökről is emlékeztvén, most azok felöll ismét, a'

jelentetik, hogy mind ekkoráig sem veztek-el, jóllehet sokféleképen puztittattak, sőt már most kívül nem kaphatván eleségét, a' Házakban is bé-fúrják magokat, és közelebb ilyen történetet hallottam felőlök: hogy Görömbölyben egy embernek a' ládája fenekén lévén el hintve 300 Rfrtja mind húszasokba; a' hörtsög ládája fenekét ki-rágta, és mikor észre vette a' pénz tulajdonosa, már csak három húszas volt a' ládában, ahozképest egyik húszast kilyukasztván egy gombolyag tzeréna végire kötötte, hogy annál fogva meg tudhassa hová hordódott a' lyukon a' pénz, jól ütött ki a' próba, mert a' szomszédjának házába vezetett a' fonal, a' hol hasonlóképpen a' ki-rágott láda fenekén találtatott a' pénz, minden hijánosság nélkül, a' Háznak és ládának gazdája semmit sem tudván benne. A' tudósító a' dolognak valósága felől ugyan jót nem áll, hanem a' mint vette, azt csak úgy adta elé, de azt tulajon tapasztalása után mondja: hogy a' hörtsög olyan ravasz állat, hogy az egér fogó vasba, soha belé nem akad; hanem midőn az egér meg van fogva, mind azt a' vasról le-eszi, mind az ő meg-fogására tett eleséget meg-emészti.

D. D. S.